

УДК 378. 046

О.В. Часнікова, канд. пед. наук,
старший науковий співробітник
відділу географії та економіки
Інституту педагогіки НАПН
України
(Інститут педагогіки Національної
академії педагогічних наук
України, м. Київ, вул. Артема 52Д,
maxlen123@gmail.com)

Педагогічна діяльність в умовах діджиталізації освітнього процесу

Пандемія COVID-19 викликала бурхливий розвиток програмно-технічних засобів збереження й обробки інформації у світі. Ці процеси безпосередньо торкнулися і школи. Змінюється ставлення до застосування електронних засобів навчання і вчителів, і учнів.

Доступ до інформації спрощує процес діджиталізації, що пов'язана зі створенням, збереженням, передачею, обробкою та управлінням інформацією. Цей термін включає приведення будь-якого різновиду інформації в цифрову форму з використанням цифрових технологій [2]. Діджиталізація освітнього процесу дає ряд переваг. Процес здобуття знань мотивує учнів до навчання. заощаджує час на уроці; надає можливість багатогранної і комплексної перевірки знань учнів; підвищує мотивацію до навчання та інтерес учнів до уроків; дозволяє учневі обирати свій темп роботи; забезпечує самостійність роботи тощо.

Традиційна класно-урочна система зорієнтована на трансляцію знань від учителя до учня. В основі такого навчання – інформація, почута з вуст викладача або прочитана в підручнику. Сьогодні ж

учитель, оперуючи різноманітними цифровими навчальними ресурсами, може організувати дослідницьку діяльність учнів, зорієнтувати їх в індивідуальному пошуку інформації, навчити оцінювати надійність різних інформаційних джерел, створювати власні електронні продукти (малюнки, мультимедійні презентації, електронні моделі).

У зв'язку з цим особливого значення набуває розвиток інформаційно-цифрової компетентності учителя, усвідомлення ним принципово нових вимог до його діяльності. У професійному стандарті вчителя закладу загальної середньої освіти визначені складові цієї компетентності: здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі [1].

Діджиталізація передбачає застосування додаткових інформаційних навчальних ресурсів, широкого спектру педагогічних методів і технологічних варіантів навчання, посиленням навчальних комунікацій. При цьому будь-який підхід до виділення етапу використання електронних засобів навчання має визначатися вчителем, який також приймає рішення про доцільність використання. Освітній процес стає більш цікавим, різноманітним, інтенсивним. Наприклад, застосування на уроці комп'ютерних тестів і діагностичних комплексів дозволяє вчителю за короткий час може отримати об'єктивну картину рівня засвоєння учнями матеріалу, що вивчається, і своєчасно його скорегувати. Для учня ж важливо те, що відразу після виконання тесту він отримує об'єктивний результат із зазначенням помилок, що неможливо, наприклад, при усному опитуванні. Такий підхід дозволяє здійснювати формувальне оцінювання. Загалом діджиталізація розширює можливості освітнього

процесу, забезпечує ефективність освіти, готує учнів до життя в інформаційному просторі, створює умови для індивідуалізації і диференціації навчання.

Отже, замість насичення пам'яті учнів значним обсягом інформації набагато важливіше навчити її знаходити, користуватися та застосовувати їх на практиці. Проте тільки вчитель може зацікавити учнів, викликати допитливість, завоювати їх довіру; може спрямувати їх увагу на зміст навчання; може відзначити їх успіхи та знайти шляхи спонукання до навчання. Будь-який освітній процес базується на використанні педагогічних технологій, тому діджиталізація має набувати педагогічного змісту, оптимізувати енерговитрати педагогів, розвантажити вчителя і допомогти йому зосередитися на індивідуальній і творчій роботі.

Список використаних джерел та літератури

1. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2021 №2736 «Про затвердження професійного стандарту за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”».
2. Ковальчук В.І., Подольська І.С. “Застосування цифрової педагогіки в підготовці майбутніх фахівців сфери підприємництва”. Молодий вчений, №5 (57), с. 523-526, 2018 р.